

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „ „
Negyedévre 2 „ „ „
Egy órára 1 „ „ „

Feladó szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Hasasos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többszörösen ismétlődő hirdetések alkalmán jutányos áron (vételnek fel. Bélyeg-díj minden külön bejegyzésért 30 kr.)

A kvóta.

A lapok azt a hírt hozták, hogy a zágrábi kereskedelmi kamara küldöttsége átnyújtotta a bánnak a kamara vélemény-iratát a vámszövetség és a bankszabadalom megújítása tárgyában.

Mint előre látható volt; a kamara a vámszövetség és a bankszabadalom megújítása mellett nyilatkozik, de feltételeket köt ki. Feltételei a bankra vonatkozólag a horvát hivatalos nyelv, a horvát cégbejegyzés, a bankjegyeken a horvát szöveg; továbbá Zágrábban egy fiókintézet felállítása, a főtanácsban egy vagy két horvát tag beválasztása és a zágrábi törvényszék kijelölése a bank-törvénykezési forummal.

Tehát a horvátok feltételeket szabnak. Vajjon fogunk-e mi is feltételeket szabni, vagy bele hajtjuk-e nyakunkat némán a járomba és tovább is eltűrjük nagylelkűen azt a végtelen sok igazságtalanságot, a mely az országnak száz meg száz milliójába került?

Az osztrákok a kalmárszellemtől vezérelve, sok követeléssel fognak előállni, hogy legyen miből engedniök.

Már is hallatszottak hangok, melyek a kvóta felemelésével ijesztgették az országot és tényleg hatottak ezek az ijesztgetések, mert most már a bölcsek csak a mai kvótát óhajtják fentartani, elfeledve, hogy a kalmárokkal kalmár módon kell bánni. Ha a kormány és pártja előre is kimondják, hogy fenn akarják tartani a mai kvótát, akkor bizonyosan többet fognak az osztrákok követelni a mainál.

Ha gondosan lett volna az 1867-ik XII. t.-cz. szerkesztve, abban a részében, a mely a kvóta megállapításáról és a kioldandó bizottságokról szól, megszabta volna a kvóta kiszámítási alapját.

De ezt a nehéz tárgyat az akkori bölcs törvényhozók hallgatással mellőzték és míg e hallgatás azóta milliókba került az országnak, addig a kvótatárgyalásokra kiküldött magyar és osztrák bizottságok soha sem tudtak meg egyezni a kvóta kiszámításának alapjára nézve.

Már 1867-ben a magyar kvóta-bizottság nagy szerényen csak azt követelte, hogy oly arány vétessék alapul, a melyben az 1860—65. évekről készített és az illető miniszteriumok utján mindkét küldöttséggel hivatalosan közölt zárszámadás adatainak átlaga szerint az állami központból fedezett kiadásokhoz az érintett időszak alatt tényleg járultak.

Ez szerény követelés volt, mert az abszolút kormány egyforma eljá-

rását feltételezte Ausztria és Magyarország iránt.

De még ezt sem fogadta el az osztrák bizottság; nem is érdemes vizsgálnom az osztrákok okait, mert ugyanis legből kapottak voltak; csak azt jegyzem meg, hogy ezen alapon az ő számításuk szerint a mi kvótánk 27% lett volna 30% helyett az 1867-től 1877-ig terjedő tíz év alatt.

A praecipium nélkül és a vámelestelegtől eltekintve összesen 264,721,770 frtot kellett volna fizetnünk, holott 294,135,300 frtot fizettünk.*

Mindjárt az első tíz évben, tehát a kvóta czímen 29,413,530 forinttal könnyebbitették meg erszényünket az osztrákok, vagyis többet szívattuztak ki belőlünk, mint a mi őket megillette volna.

De megjegyeztem már, hogy ez az osztrák számítás szerint lett volna így; a magyar számítás szerint az említett alapon a mi kvótánk 25% lett volna, a mi fejében tíz év alatt 245,112,750 forintot fizettünk volna, tehát 49,022,550 forinttal többet fizettünk, mint a mivel tartozunk volna az igazság szerint.**

Ámbár az abszolút kormány igazságszeretetére alapított kvótaszabály az osztrák számítás szerint 27% kvótát adott volna, az osztrákok 33 1/2 %-ot javasoltak, és a jó bolond magyar elfogadta végre a 30%-ot azon reményben, hogy a visszanyert önkormányzat folytán az ország anyagi ereje azon tíz év alatt, melyre az arány megállapították, emelkedni fog.

Remény fejében tehát tíz év alatt 49 milliót hagytunk könnyű kézzel kiemelni zsebünkben kvóta fejében.

Azonban, legalább részben, ez a remény teljesült; a magyar életerős faj élni akar és élni tud és az eredmény nem volt oly rossz, mint a hogy az akkori tényekre alapított számítás mutatta volna.

Tényleg 1868-tól 1877-ig a kvóta szempontjából figyelembe veendő jövedelem Magyarországon 1,155,885,530 forint volt; Ausztriában pedig 2,773,217,488 forint, tehát tényleg a magyar kvótának 29 és fél százalékának kellett volna lenni, holott Magyarország tényleg 31,4 százalékkal járult a közös kiadásokhoz, vagy más szóval, fizetni kellett volna 326,987,440 frtot, holott fizetett 348,047,648 forintot és így bár a mi igyekezetünk részben igazat adott annak a reménynek, a mely bizottságunk keblét dagasztá, — mégis az osztrák ügyesség tényleg

* Kvóta. Vámszövetség, Bank [dr. Pap Dávid]
** Ugyanott.

21.060,208 forinttal többet emelt ki zsebünkben, mint a mennyi megillette volna.

A második tíz év alatt, ha össze hasonlítjuk az osztrák és a magyar tényleges jövedelmeket, azt látjuk, hogy 29,7 százalék lett volna a valódi kvóta-arány, holott 31,4 százalék állapítottán meg, a második kvóta évtized alatt 23 millió forinttal könnyebbitették meg osztrák testvéreink a mi lapos erszényünket.

Ha a két évtizedet összeadjuk, azt találjuk, hogy tényleg 44 millió vándorolt ki a mi zsebünkben és vándorolt be az osztrák zsebbe a kvóta-tulfizetésnek czímén.

Végre a közös vámterület mellett kardoskodó irók kimutatják, hogy a mostani arány tényleg 31,6 százalék, mert a kvóta kiszámításának alapjául vehető jövedelem összege 1886-tól 1894-ig Magyarországon 1,606,912,148 forint, Ausztriában pedig 3,475,673,859 forint.

Ezért a bölcsesség oda irányítja honfitársaink egy részét, hogy követeljük a mai 31,4 százalékos kvóta fentartását.

E honfitársaink elfeledik, hogy mi az osztrák iparnak évenként indirekt adó fejében 58 milliót adózunk; ha ezt számba vesszük, távolról sem jön ki a 31,6 százalék.

És ha számba vesszük a zsebünkben eddig kivándorolt 44 milliót, akkor még jóval nagyobb vágást kellene adni a mai 31,4 százalék aránynak.

Részemről személyesen mindenkitől szeretek tanulni.

De azt csakugyan nem szeretem, ha nemzetünknek kell tanulni kisebb és gyengébb nemzetektől!

A horvátok feltételekről beszélnek — mi pedig készülünk (mint magyar állam) feltétel nélkül keresztülbujni a tű fokán — csupa bölcsességből.

Nézzünk csak egy kissé lelkünk belséjébe, vajjon bölcsesség vagy más valami van ott?

De legyen az bármikép, a függetlenségi és 48-as párt helyt fog állani; — minket nem vezet ily »bölcsesség«; mi nem vagyunk bölcsek, mi egyszerű kuruczemberek vagyunk, kik hazánkat szeretjük és nem alkuszunk!

Kell, hogy legyen a magyarnak e fajtajából is!

Kossuth Ferencz.

Gazdasági kiegyezés. Ugy látszik, hogy a gazdasági kiegyezést a mostani kormányerővel keresztül akarja hajtani a magyar parlamentben még a millennárius unnepek előtt. Ennek egyik indokát az osztrák kormánynak az az óhaja képezi, hogy a birodalmi tanács minél előbb foglalkozhassék ugyanezekkel a kérdésekkel, mert az ottani pártviszonyok ezt mellözhetlenül szükségessé teszik.

Sertéskereskedelmünk.

Debreczen, febr. 3.

Mióta a sertésveszt Szerbiából hozzánk áthozták, s piacainkat megfertőztették, azóta gazdaközönségünk folytonos remegésben van, mert nem tudhatjuk, hogy melyik pillanatban üt ki a vész, s jut koldusbotra.

Magyarország nagy része ma zár alatt, s ha vannak helyek, a hová kivihető a sertés szállítmány, annyira korlátozva van, hogy a gazdaközönség érdekei mindig csorbát szenvednek.

Ezért is olyan lanyha most a sertés kivitel.

Másik főoka pedig az, hogy a gazdaközönség nem tud hová fordulni felvilágosításokért, melyekre pedig okvetlenül szüksége van.

Ezen akarna segíteni a mostan kibocsájtott földmívelési miniszteri rendelet, mely ma érkezett meg úgy Debreczen város polgármesteri, mint Hajdumegye alispáni és a központi járás főszolgabírói hivatalához.

Egyben azt is elrendeli a földmívelési miniszter, hogy a hatóságok hivatalból tartoznak felvilágosítást adni a hozzájuk forduló gazdaközönségnek.

A marharakodó állomásokon a vasúti állomások főnökeinek és a kirendelt szakértők-nél, kiknek szintén megküldték a rendeletet, szintén kaphatnak felvilágosítást a gazdák. Ez utóbbiak különben az állatforgalomra vonatkozó minden további intézkedésről tartoznak külön nyilvántartást vezetni, ne hogy a gazdaközönség érdekei csorbát szenvedjenek.

Ezen kívül akár szóbeli, akár írásbeli vagy távirati megkeresésre a földmívelési miniszterium is szolgál felvilágosításokkal.

Az érdekes rendelet, mely majdnem két sűrűn teleírt ívben hozza a sertésforgalomra vonatkozó adatokat, mindenre kiterjeszkedik.

A rendeletből a következő kimutatásokat, melyek a gazdaközönség tájékozására szolgálnak, vesszük át:

Jelenleg a sertés kivitel Ausztriában minden a közigazgatási hatóságnál és min-

den marharakodó vasúti állomás megtudható feltételek mellett következő magyarországi törvényhatóságokból szabad:

Abauj-Torna, Alsó-Fehér, Arad, Árva, Békés, Bereg, Beszterce, Naszód, Borsod, Brassó, Csanád, Csik, Csongrád, Fogaras, Hajdu (3 alább nevezett község kivételével) Haromszék, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozsvár, Lipó, Máramaros, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Sáros, Szeben, Szepes, Szilágy, Szolnok-Doboka, Tolna, Torda-Aranyos, Trencsén, Turóc, Udvarhely, Ugocsa, Ung, Zemplén és Zólyom vármegyék, valamint Arad, Bkja, Győr, Hódmező-Vásárhely, Kassa, Maros-Vásárhely, Pozsony és Fiume.

Ezen törvényhatóságok területéről azonban a sertések az egyes osztrák tartományokban csak bizonyos városokba szállíthatók. E városok:

A l s ó - A u s z t r i á b a n : Bécs, Bécs-Ujhely, Mödling, Neukirchen.

B u k o v i n á b a n : Czernovitz.

C s e h o r s z á g b a n : Jungbunzlau, Marnebad, Pardubitz, Neubudow, Aussig, Braunau, Brüx, Budweis, Csaszlau, Falkenau, Gablonz, Jain, Karlsbad, Friedland, Leitmeritz, Melnik, Psek, Raudnitz, Rumburg, Saaz, Smichov, Teplitz, Teschen, Deutschbrod, Trautenau, Prag w. s. Holeschowitz, Reichenberg, Eger, Königshof, Kaaden, Graslitz, B.-Brod, Karolinenthal.

G a l i c i a b a n : Krakau, Podgorze, Neusandec, Tarnov, Jarosau, Przemysl, Strij, Stanislau, Kolomea, Zazbusch.

D a l m á c z i á b a n : —

F e l s ő - A u s z t r i á b a n : Gmunden, Isch, Linz, Steyr.

K a r i n t h i á b a n : Villach.

K r a j n á b a n : Laibach.

M o r v a o r s z á g b a n : Mährisch-Schönberg, Mährisch-Trübau, Sternburg, Holleschau, Lundenburg, Neutitschein, Nikolburg, Prossnitz, Brünn és Mhraich-Ostraban (a marhavásártéri kirakóhely) Olmütz.

S z a l z b u r g b a n : Salzburg.

S t y r i á b a n : Graz.

S z i l é z i á b a n : Troppau, Bielitz, Freudenthal, Jagerndorf és Teschen.

T i o l o l é s V o r a r l b e r g : Bozen, Bregenz, Rovereto és Trient.

T e n g e r p a r t v i d e k é n : Pola és Trieszt.

Magyarország többi területéről, nevezetesen:

a) Vármegyék: Bécs-Bodrog, Baranya, Bars, Bibar, Esztergom, Fejér, Gömör-Kishont, Győr, Heves, Honf, Jász-Nagykun-Szolnok, Krassó-Szörény, Komárom, Moson, Nyitra, Nógrád, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Pozsony, Somogy, Sopron, Szaboles, Szatmár, Teme, Torontál, Veszprém, Vas, Zala.

b) Városok: Budapest, Debreczen, Kecskemét, Komárom, Nagy-Váradi, Pancsova, Pécs, Seimeczbánya, Sopron, Szatmár-Nemeti, Szabadka, Szeged, Székesfehérvár, Temesvár, Ujvidék, Versecz és Zombor, továbbá Hajdu-Nánás, Hajdu-Böszörmény és Hajdu-Sámson községek területéről a sertések egész Ausztria területére való bevitel tilos, ezen lezárt területekről azonban a sertések Bécs-be a Productiv-Gesellschaft der Wiener Fleischselcher című szövetkezet, valamint Ziegler József és Harlik Alajos bécsi hentesek vágóhidjára bevihetők, azonban külön kérvények alapján a földművelésügyi miniszter az osztrák belügyminiszternél esetről-esetre külön engedélyek adása iránt közbejár, egészséges szállítmányoknak a bécsi-szt-marxi szabad vásárra bocsátása ügyében.

A csehországi helytartó a sertéseknek Aradról és Arad vármegyéből Csehországba való bevitelét megtiltotta.

Mémetországba csupán München és Nürnberg városok vágóhidjaira vihetik ki zár alatt nem lévő községekből a sertéseket.

A budapest-fereencvárosi vasúti állomás petroleumrakodója azonnal levágásra szánt sertéseket csak zár alatt levő községekből lehet szállítani.

Győrbe csak oly sertéseket lehet szállítani, melyek 10 napon át járványmentes községben állottak, ha ezt a községi előjáróság a marha levelen igazolja és az illetékes ker. állami állatorvos ezeket a sertéseket a főorvaskor egészségesekeknek találja.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Margit története.

(Népszínmű három felvonásban. Írta: Zombory Gyula. Dalai egy részét írta és szerelte: Alberti István. Először adták a debreczeni városi színházban 1896. február 2-án.)

A népszínműveket nem szereti a közönség, még pedig azért nem, — mivel egy néhányat leszámítva — nagyon silányak, unalmasan egyformák.

A színdarabban pedig mindig újat keres a közönség, s ha azt nem találja meg, sőt inkább azt tapasztalja, hogy a darabnak a címe más csak, de a benne mozgó alakok kevés kivétellel ugyanazok, teljesen érthető, hogy mért csappant meg az utóbbi időben annyira a népszínművek iránt az érdeklődés.

A tegnapi est szintén bizonyítéka ennek, bár vasárnap volt és premier, mi nagyon biztosítja a telt házat.

Ugy van, a színház telve volt, de ez a telt ház nagyon csendes és szomorú volt; — nem tudott felmelegedni Zombory Gyula darabján, mely a Tiszay-féle népszínmű pályázatán méltó csodálkozásunkra dícséretet nyert.

Hát, hogy milyen ez a darab, azt a közönség hangulata ítéli meg legjobban, mi csak annyit jegyzünk meg, hogy szerzőnek ez az első kísérlete. A kísérletek pedig nem igen szoktak beválni, különösen az ilyen kísérletek, mert hiszen mostanában azt tapasztaljuk, —

hogy még a pályadíjat nyert színdarabok — mint Bereczik Árpádé is — irtózatosaikat buknak,

Csoda-e tehát, hogy a vidéki darabok, melyek a fővárosi színházak kikerülésével kerülnek színre, hasonló sorsban részesülnek.

Zombory Gyula mindazonáltal dícséretet érdemel, mert bárha végtelenül gyöngé darabot is írt, a bukott nőt merte belevinni a népszínműbe és pedig nem úgy mint a francia színművekben szokás; hanem azzal a bizonyos diszkret felfogással, mely nem támadja meg az erkölcsi érzéket.

Ez pedig eredmény.

Hogy azonban ennél többet sem tudott kivívni, az kizárólag a szerző hibája. — Nem tudta kiszínezni a jeleneteket, nem tudott életet adni alakjainak, nem tudta indokolni a történeteket, s fomotívumot egy régi s ezer változatban megírt rémregenyekbe való történetből merítette, s beleillesztette a népszínműve keretébe.

Ez kirívó volt. Azonkívül alakjait azért és úgy mozgatta, mint a bábszínházban a dróton ranciaigált bábukat szokták. Ninesenek megindokolva a jelenetek; a szereplők jönnek-mennek a színpadon, eközben beszélnek és tesznek egyet-mást; csak hogy meg ne akadjon valahogy a darab menete, s legyen mivel kitölteni az egyes közöket, előrántja a színpadon jelzett emberek valamelyiket, s beszélget vele valamit: A darabnak története egyszerű, olyan egyszerű, hogy bonyodalom tulajdonképpen nincs is, mivel nagyon jól tudja mindenki, hogy mi lesz a vége.

Özvegy Mezőnének van egy László nevű fia, aki olyan századvégi ember a nép fiai közül, ki, miután huszonnégy éves elmult, meg akar házasodni. Teszi pedig ezt azért, hogy felesége legyen. El akarja venni Matinka Venczel »jäger« Pepi nevű leányát, ki egy hőbortos, ostoba teremtes, s nem szeretne a lisztes zsákhoz dörgölődni, mivel az neki »derogál«. Mező Laczi el akarja jegyezni, s éppen az eljegyzést akarja megünnepelni, mikor Pepi kisaszony levelét kapja, ki is, csak hogy a molnár házába ne kellessen menni, inkább visszalép. Ekkor jön Margit, a fegyházból, hol ártatlanul szenvedett öt évig, elbocsájtott nő, s éppen a Mező Laczi portáján roskad össze a fáradtságtól és éhségtől elesigázva. Mezők magukhoz veszik a teljesen ismeretlen nőt — cselednek.

Az első felvonás végén már tudjuk azt, hogy a cselédből Mező Laczi felesége lesz. Itt egy kis taldalékkal bátran befejezhetné volna szerző e darabot.

Ezt azonban nem tette, de nem is tehetné, mivel a pályázat egy egész estét betöltő darabot kívánt. Ezért kellett a darabot három felvonásra kinyújtani.

A második felvonásban szurja bele a szerző a »gazember és szeretője« rémregényekből ismert történetét. Egy csavargót hoz a színre, ki a szeretője volt Margitnak. Ez a csavargó szákhordónak szegődik be Mező Laczi malmába. Margitot — régi szerelmük révén, melynek gyümölcse is volt, — zsarolni akarja. Pénz kell a rongyos csavargónak, s fenyegetésekkel sikerül rábírnia a szerencsét-

Eddig a rendelet, melyhez a még ezután érkező pótlásokról esetről-esetre értesíteni fogjuk gazda közönségünket.

Az arcz-masszirozás.

— Dr. Basso Arnoux speciális gyógyódmódszere. —
(Hölgyek figyelmébe.)

Több oldalról tudomásomra jutott, hogy dr. Brasso Arnoux az arcz masszirozásával foglalkozik. A kíváncsi-ág arra birt, hogy felhasználva a kedvező alkalmat, bemutassam magam a doktornak, hogy e tárgyban megintertvívoljam.

Kérdésemre mosolyogva válaszolta a doktor, hogy az arcz-massa e-ot tényleg gyakorolja s minthogy azon két hónap alatt, a melyet még Aradon kell töltenie, naponta még néhány óra rendelkezésére áll, erre akarja azokat fordítani, meg levén győződve, hogy az által soknak igen hasznos szolgálatot tehet.

— Miképpen lehetséges — kerdem — az arcz-masszirozása s miben áll?

— Kérdése — válaszolta a doktor — nem lep meg; Ön bizonyára soha sem olvasta a toilette történetét, nem is volt önnek alkalma az ó-kor e tekintetbeni gyakorlatát kutatni.

Számos irat feltárja előttünk a mestersegesen szerzett szépség titkát, a melynek igen gyakran része volt a népek sorsában.

Az ó-korból — mintem Saba királynét, Cleopatrá, a görög hercegnét, az újabb korból Montespan asszonyt, Ninon de Enclos-t s a legújabb időből a walesi hercegnét, a ki mindennap massziroztatja arcát, hogy szépségét megtartsa. Köteteket lehetne tele, tele írni az idevonatkozó adatokkal. E masszirozás lehetősége nem lépne ön meg, ha tudná, hogy még sokkal kényesebbet is alkalmaznak.

A mi az arc-masszirozásának módját illeti, igen hosszas volna azt önnek részletesen leírni. A masszirozás maga a különböző viszonyok szerint változik; a kézzel gyakoroltatik, a melynek arra való külön ügyességgel finom tapintással és hajlékonysággal kell bírnia. Az ujak különös finomsága, párosulva a masszirozó alapos anatómiai és phisiológiai ismereteivel türelmével és minthogy fölött aetheticus érzésével, főfeltétel a sikernek.

Hogy önt a masszirozás hasznos voltáról még jobban meggyőzzem, tudja meg Uram, hogy a nagy európai fővárosokban és különösen Párisban külön egyének foglalkoznak ezen speciálitással s hogy igen sok előkelő és szépségéről híres urnő utazik a modern Sybarisba egyedül azon czélból, hogy ott magukat megifjittassák. Már sok nagy és híres férfi is e művészethez folyamodik, hogy jobban és tovább örvendhessen életének.

— Hol és miképpen lehet szert tenni ezen ismeretek oly mértékére, mely e téren sikert biztosít?

— A tudományos készlettel bíró orvosnak nem nehéz dolog az, feltéve, hogy időt s pénzt hajlandó erre a czélra áldozni és hogy meg van benne az erős akarat. A világhatalom nagy központjaiban kell tanulmányozni a tárgyat, átolvasván a napról-napra e szakmában megjelent fontosabb műveket s hozzá még sokat ingyen is kel dolgozni az embernek, míg azt mondhatja, hogy jó masseur.

Azok után, a miket e tárgyról az imént mondtam, könnyen meg fogja érteni, hogy nem minden ember orvos egyúttal tudományosan képzett masseur is, nem szentelvén magát mindenik a gyógyászat ezen ágának. Megemlítenék tartom még azt is, hogy e gyógyódmód annyi alkalmazást nyert már mai napság, hogy annak egyes ágaival külön speciálisták foglalkoznak.

Ha az orvosok általában, különösen a ficamondási és törési esetekben a masszirozás alkalmazása által meglepő sikereket képesek felmutatni, még nem mondhatják, hogy a belső bajokat hasonló módon kezelhetik azon egyszerű oknál fogva, mert ezekhen nincs gyakorlatuk.

— De valók-e a belső bajoknál a masszirozással elért sikerek?

— Amint látom, Ön engem valóságos vizsgáltnak vett alá. Kérdésére tehát egyszerűen annyit felelek, hogy a massage igen sok belső ideg s egyéb bajoknál a legbirtvevesebb klinikákon alkalmazásba vetették. A legnagyobb sikerrel kezeltek masszirozással a székrekedést, különféle gyomorhajók, a táplálkozás lassusodás folytán beállott betegségek, a melyeknek a kövérég, rheumatikus ízületi fájdalmak, köszvény, diabetes, előre haladt emberek elgyengülése stb. ezen betegségek első sorban

vonják magukra figyelmemet, különösen ebben az országban, a hol annyira dominálnak.

— Miért nem telepedik hát le Aradon, ha itt oly kedvező talaj van ezen orvosi praxisra?

— Erre a kérdésre csak annyit válaszolhatok kedves uram, hogy mielőtt erre ráveném magam, tanulmányoznom kellene az embereket, azok szokásait és a helyet magát: de az eddig szerzett tapasztalatok után nem igen hiszem, hogy állandóan letelepedhessen szép városunkban. Arad bizonyára elég anyagot nyújtana nem egy masseur számára; de az orvosi kezelés e speciálitás sok időt igényel az orvos részéről s ennél fogva csak is vagyonos emberek vehetik igénybe; az első és főnehézség tehát a dolog financiai oldala.

A nagy központokban, a hol külön iskolák állanak fönn, a szegényebb sorsúak az orvosnövendékek által a főorvosok felügyelete mellett ingyen kezeltenek; de a magánkezelésnél, a midőn naponta csak 3—4 beteg 20, 30—40 napon át kezelhető: az csakis a megfelelő díjazás mellett történhetik. A pénzkérdés paralizálja tehát a philantropiát, amelyet az orvos tanulmányai első évében gyakorolhat.

Annyit ígérhetek, hogy ha Magyarországon maradok, eljövök Aradra, hogy 3—4 beteget kezeljek, a kik esetleg orvosi segélyemet igénybe öhajlják venni.

S most igen tisztelt uram, azt hiszem, hogy kíváncsisága kielégítésére eleget mondtam. S ha arcza-masszirozatása esetleg örömet okoz önnek, rendelkezésére állok; ez által annak hasznos voltát kézzel foghatólag is bebizonyíthatom rövid idő alatt önnek. (V. L.)

Tanügy

A debreczeni tanári kör felolvasó ülése.

— Saját tudósítónktól —

Déczi Imre ev. ref. főgymn. igazgatójának előnöklete alatt fohó 1-én, a főiskola kis tanács-teremben tartta rendes havi gyűlését. A gyűlés tárgya Dr. Gulyás István felolvasása volt „Leánynevelésünk s a felsőbb leányiskolákról.” A szép számban megjelent tapokon kívül a körnek kedves vendégei is voltak: a

len teremtést arra, hogy lopja meg Mező Laczi a jöltevejét, ki a posványból magához emelte.

A második felvonásnak a vége rémi hatást keltett, de korántsem azért, mintha a végjelene nagyon jól sikerült volna, hanem azért, mivel — szerző dicséretére legyen mondván — a mennydörgést és villámlást hívta segítségül. És a mennydörgés, mivel a menykő lecsapása nagyon jól sikerült, s a felvonás végé csattanóssá tette.

A harmadik felvonásban a csavargó egyre követel, s Margit megőrök és — lop. Ezzel megérdemelné, hogy elbukjék, de ez azért nem történhetik meg csak, mivel a népszínműnek bevett szokás szerint házassággal kell végződnie minden áron.

A lopást a hülye Pista gyerek, egy az egész darabon végig szereplő, hülye siheder, felfedezi. A csavargó tagadja a lopást (ez a csavargók rendes szokása) és szabadon továbbra is befoly a darab történetébe, sőt még, hogy a kép visszataszítóbb legyen, meg akarja ölni Mező Laczit. Büntársul Magitot akarja, ki visszaborzód a tettől és felfedezi a csavargó gyilkos szándékát.

Egy közbeeső jelenet azonban megvilágítja Margit multját, melyre csodálatosképpen a végegye, mert már nem eseléd ekkor, nem kíváncsi. Durákné nevé koldus asszony jelenik meg a színen egy kis leánykával, ki Margitnak és a csavargónak gyermeke. Minden indoklás nélkül ott marad a színpadon az öreg koldus asszony a leánykával, mivel a felvonás végénél okvetlenül szükség lesz a gyermekre.

Margit bevallja bűnét, s Laczi és anyja megbocsájtanak neki. A csavargót a csendőrök

előlvik menekülése közben A gyermeket magukénak fogadják. A lövés után előkerülnek a cigányok és elhúzzák a felvonásvégi csárdást.

Ennyit a darab történetéről.

Hogy milyen volt a hatás?

Az első felvonás után aludtak és hallgattak. A második felvonásnál a közönséget felriasztotta a szörnyű mennydörgés álmából s néhányan bosszankodva dörzsölték szemüket, mások azonban tapsoltak és a szerzőt kétszer kihívták a lámpák elé. A harmadik felvonás után megint látni kívánták a szerzőt csak azért, hogy tudják, ki szerzett nekik ilyen rossz estét?

Most még visszatérünk egy kissé a darabra, melyet szerző unalmas óráiban szerelehetett, mivel nem tudott életet adni alakjainak.

Különbben szerző se a lélektannal, se a drámai igazságossággal nincsen tisztában.

Egy bukott nőt emeltet ki a posványból egy derék fiatal emberrel. És ezt úgy teszi, hogy sem a Laczi gyerek, se az édes anyja nem támasztanak akadályt a szívek elé. Lelki harc? Szó sincs róla. Megesett, hát megesett. Mi van abban? Sokszor megtörténik az ilyesmi az életben, hát mért nem történhetnek meg ugyanez a szindarabban is? — így gondolkozik a szerző.

De hát ha ez csakugyan úgy van, hol van a lélektani alapja, s hogyan van ez indokolva?

Mert hát az még sem megy, hogy egy bukott asszonyt feleségül vegyen valaki, s egyszerűen tudomásul vegye elbukását; úgy látszik, hogy a szerző nem ismeri a népet, mert bizony a nép fia, különösen ha egy ki-

csit vagyonosak is, nagyon fanyásak ám e tekintetben, s különösen falun, a hol ráérnek az ilyesmire, nagyon sokat adnak a falu számára — Ha pedig már megis történhetik az ilyesmi, nem egyesülhetnek a szeretők minden lelki harc nélkül, s az anyák, bármennyire szeretik is a fiukat, nem nyugszanak egy könnyen még se abba, hogy a menyük bukkott leány legyen.

Hát azt mivel indokolja a szerző, hogy Szöke Lajos jegyző uram, ki az első felvonás elején ki megy az erdőszlakba, a harmadik felvonás végén feleségül veszi Matinka Pepit, azt a finnyás, ostoba libát?

Egyszóval a képtelenségek egész halmazával találkozunk a darabban.

A szereplőkről azonban csak jót mondhatunk, mivel a tőlük telhető igyekezettel iparkodtak a darab silány értékét emelni, s valahogyan megmenteni. Ez a kísérlet azonban éppoly kevésbé sikerült, mint a megállapodott kora szerzőé.

Pompásan alakítottak: Sándor Emil (a csavargó), Szerém i Gizella (Margit) és ifjú Németh János (Pista, a molnárinas) kinek Goldstein Számia mellé sorozható eme kiválóan sikerült alakítása.

Jók voltak Szatmáry Lajos, (Szöke Lajos jegyző), Boggyó Ilon (Miczi szolgáló), Lócserék né (özv. Mezőné), Hadai Sándor (Mező Laczi), Krémer Jenő (Matinka Venczel) és Lubrincz Julia (Durákné koldus asszony) szerepeikben.

A dalok végtelenül gyengék, még a darabnál is, melyet ma megismételnek, értékeletlenebbek.

Rostkowitz Arthur.

helybe'i ev. ref. felsőbb leányiskola tanári karából Kovács Luiza, Karácsony Ottilia, Veszprém Irén, Megyaszay Lenke, Varga József felesége, Nagy Gyula Dóczy Gedeon igazgatóval együtt, kiket az őket legközelebről érdeklő vitatárgy vonzott oda.

A jegyzőkönyv hitelesítés után elnök üdvözölte első sorban a vendégeket, s felszólította előadót, hogy felolvasását tartsa meg.

Az előadás főbb vonásaiban következő volt: A művelt középosztály nőtagjai ma általában a VI. osztályból álló, ugy nevezett felsőbb leányiskolából kerülnek ki. Ez iskolának midőn 20 évvel ezelőtt megalapították, határozatlan körvonalozott célja az volt, hogy társadalmunk művelt nőtagjainak általános műveltségére nézve azt a nevelést adja, a mit a gymnasium nyújt a férfiaknak. Időközben azonban a felsőbb leányiskolák szervezete ez eredeti rendeltetésétől mindjobban távolodott s ma már egészen megváltozott, úgyhogy a közönség és a tanügyi irodalom egyiránt hangoztatja annak reformálását.

A reformálás célját illetőleg a vélemények ké nagy táborra szakadnak. Az egyik a nő emancipáció híveinek táborá, kik a nők és férfiak egyenjogúsításának szerintök egyedül helye elvől indulva ki azt akarnák, hogy a nő ugyanazon oktatásban részesüljön, mint a férfi s előtte mindazon közpályák nyitva álljanak, melyeket eddig kizárólag férfiak töltöttek be.

Másik oldalon azok állanak — s ez a nagyobb szám, — kik a nő természetes hivatását a család körén belül keresik és semmiképen nem hajlandók a gyenge asszonyt az élet veszedelmes és sokszor szennyes hullámai közé dobni, mert ebből társadalmunk betegségének nem gyógyulása, hanem éppen ellenkezőleg végpusztulása következnek.

Előadó szintén azokhoz csatlakozik, kik a nőemancipációt utópistikus, minden realitást nélkülöző s a családi életet alapuló társadalomra kiszámíthatatlan veszedelemmel járó ábrándnak tartják.

Érintve a nőkérdést, rajzolva nagy vonásokban társadalmunknak ezzel kapcsolatos betegségét: következtetéseiben oda jut, hogy a nagy bajon nem a társadalmi életet szét rombolni törekvő emancipációval segítünk, hanem azzal, hogy a nő vissza kell adnunk egészen a családnak, s jobban központjává tenni annak, mint volt eddig.

Hogy azonban a család életében a bensőség, teljes egyetértés s ezzel együtt a boldogság meggyökerezhessen, szükséges, hogy a család központja, a nő is ugyanazon műveltségi fokon álljon, mint a férfi. Így van ez az alsó neosztálynál, úgy van a felsőnél, az arisztokraciánál; ezeknél férfi és nő között műveltség szempontjából nincs eltérés. Így kell lenni a nemzet vezetésére hivatott középosztálynál is.

E szempontból üdvözli a nők egyetemre becsatását célzó miniszteri rendeletet, melynek indokolásában ki van emelve, hogy az igazi tanultság a nő családi hivatásának betöltését elősegítheti.

Bírálat alá vévén a felsőbb leányiskolák mai szervezetét és tantervét, kimutatja, hogy ez iskolák egyáltalában nem képesek növendékeiket azzal a mélyreható, igazi műveltséggel ellátni, amit a művelt család anyától várunk kell; felületes, külsőségekre fekteti a súlyt, a tantárgyak lényegébe nem hatol, memorizálásával előli a tudás vágyát, magyarázat helyett dogmákat tömi növendékeit.

Feljegyzései végén következő propositiókat ajánl a körnek elfogadás végett:

Tekintettel a felsőbb leányiskolák szervezetének sok tekintetbe hiányos voltára s tantervének ellenmondásokkal teljes felületeség tekintettel arra, hogy a felsőbb leány iskolák eredetileg is gymnasiumi általános műveltség nyújtását célozták, tekintettel nőknél egyetemi tanulmányokra becsatását kimondó miniszteri rendeletre, mely az egyetemre készülő nőktől gymn. érettségi bizonyítványt követel.

Tekintettel arra, hogy az országos nőképző egyesület nyolcz osztályú leány gymnasium felállítását már el is határozta, végül, tekintettel arra, hogy társadalmi viszonyaink

javulását csak a nők igazabb műveltséggel való ellátásától várhatjuk:

Mondja ki a kör 1. hogy a felsőbb leányiskolák szervezetének és tantervének reformját sürgetős szükségnek tartja; 2. e reform eszközölését célravezetőnek csak az esetben látja, ha ezáltal a felsőbb leányiskolák a gymnasiumi niveaujára emelkednek.

Az előadás után érdekes, beható eszmecsere fejlődött ki, melyben résztvettek: Dóczy Gedeon, Balassa József, Dóczy Imre, Karai Sándor.

Dóczy Gedeon elismeri, hogy a felsőbb leányiskola tantervi misériak tényleg zavarólag hatnak a tanításra. Ő azonban a felsőbb leányiskolának gymnasiumi niveaua emelést nem tartja tanácsosnak, mert ez nagyon megakadályozná a családasság fejlődését, ami pedig mindennél fontosabb. Ha már a miniszter az egyetemet megvitotta a kiváló tehetségű nők számára, allítsanak fel női gymnasiumokat, de legyen egy olyan iskola is, mely tisztán a család számára nevel.

Dr. Balassa József abban a véleményben van, hogy a nőknek nemük sajátlagosságával fogva sem olyan foku, sem olyan irányu általános műveltségre, mint a férfiaknak, szükségük nincs. A miniszteri rendelet a férfiak és nők egyenlő általános műveltségét nem is célozza, hanem csak a kiválóbb tehetségű nőknek akart utat nyitni, hogy az egyetemen magukat kiképezzék. Nem azt a rendeletet kell tekinteni, a mi a lapokban megjelent, hanem a végrehajtáshoz adott utasításokat, melyek egészen másként szólnak, mint a vezércikknek szánt, lelkesedé-keltésre szánt rendelet. A nő helyeül ő is a családot tekinti, s a leány nevelést általában gymnasiumi niveaua emelni már csak azért sem tartja célszerűnek, mert a gymnasium nem általános műveltséget ad, — hanem az egyetemre készít elő.

Dóczy Imre szintén azt hangoztatja, mint az előbbie. Az előadásnak a nőkérdés komoly bajait fejtegető részére megjegyzi, hogy előadó nagyon is sötéten fogja fel a dolgot, ő másként tapasztalta s korántsem olyan szomorú a család képe. A gymnasiumi niveaua emelést ő is feleslegesnek, sőt károsnak tartja ugyanazon okokból, mint Dóczy Gedeon. Nem érti, mi szüksége lehetne akármilyen művelt nőnek is pl. mathesisre, vagy a trigonometriára. Szerinte sincs semmi szükség arra, hogy a férfi és nő ugyanazon foku és tartalmu műveltséggel láttassék el. Azt azonban kívánatosnak tekinti, hogy a leányiskola tárgyainak tanítása magasabb foku legyen a mostaninál.

Karai Sándor sem akar leánygymnasiumot; a tanterv revizióját azonban szükségesnek tartja s óhajta különösen, hogy a nőkre annyira fontos természettudományra s egészségtanra nagy gond fordítassék.

Dr. Gulyás István előadó zárszavában röviden válaszol az észrevételekre. Dóczy Gedeon és Dóczy Imre véleményére megjegyzi, hogy külön a családnak s külön az egyetemen nevelő iskolákat nem lehetne célszerű felállítani már csak azért se, mert azt képtelenség előre megállapítani, kinek lesz szüksége az egyetemre. Ragaszkodik ahoz a felfogáshoz, hogy a művelt családi élet csak akkor lehet igazán boldog, ha férfi és nő ugyanazon eszméitől áthatva támogatják egymást s kéri propositióinak elfogadását.

A kör az első pontot elfogadja; a másodikra nézve csak annyit mond ki, hogy a magasabb fokra emelést látja szükségesnek.

Színház és zene.

Lecouvreur Adriene. Kevés számú közönség nézte végig szombaton este Scribónék a debreczeni színpadon rég nem adott színművét. Pedig azon alakítást, melyet Klenovicsné Szerémi Gizella a czimszerében, nyújtott, valóban zsufozt házat érdemelt volna. Kifünő művésznőknek egyik legjobb szerepét Lecouvreur Adriene valóban őszintén sajnálkozunk azon, hogy a jövő színi szezonban őt nélkülöznünk kell. Olyan kifünő hősnője a debreczeni színtársulatnak még nem volt, ki minden szerepét úgy át tanulmá-

nyozta, átérezte volna, s lelkének és művészetének egész teljességével lépett volna a színpadra. Még sohasem láttuk Adrient a színésznőtől ki oly forron szeret, hogy inkább magát áldozza fel csakhogy szerelmének tárgyát boldognak tudja, oly kitünően alakítani, mint azt tőlünk láttuk. A diák hely és körzet üres volt így kevés tapsot kapott Klenovicsné, pedig az ugyszólván érthetően, hogy a parkett és páholy közönsége tarózkodik a taps tól, vagy talán szégyenli az elismerésének tapsal való kifejezését. A többi szereplők is igyekeztek; különösen jó volt Sándor Emil a rendező szerepében. Tapolczay figurát csinált az abbé szerepéből.

Szindarabok előkészületen. Előkészületre tüzetek ki a következő szindarabok: Holtomiglan, Furcsa háború, Boissi boszorkány, 47-ik cikk, Doktor bácsi, Magdolna, melyek még e hó folyamán színre kerülnek színpadunkon.

Ujdonságok.

* **Megye bizottsági ülések.** Hajduvármegye igazoló bizottsága február hó 6-án a vármegyeház üléstermében ülést tart. A bizottsági gyűlés egyedüli tárgya az állandó bizottsági tagok igazolása. Az állandó bizottság szintén a nagy ülésteremben f. hó 13-án tartja meg rendes gyűlést, a mely a gyűlésnek tárgysorozata közgyűléshez utalt dolgoknak elintézése lesz.

* **Hírek a Csokonai körből.** A Csokonai-kör legközelebbi felolvasó ülése megint érdekesnek ígérkezik. Dr. Nagy Zsigmond főiskolai tanár, lapunk felelős szerkesztője, archeologiai felolvasást fog tartania római katekombákról, egyszersmind ismertetőn az őskeresztény szokásokat. Előadják továbbá a Szép Ilonka című melodramát és pedig Karácsony Ottilia k. a. a felső leányiskola jeles tanárnője szavalja a szöveget, míg zongorán kíséri Ungér Luiza k. a. Unger Sándor kir. táblai bíró leánya. Végül Zala Márk, kereskedelmi akadémiai tanár, ösmert publicistánk »Nők az egyetemen« címűen a legaktuálisabb kérdéstről fog értekezni, miután Dr. Bartha Béla ígért előadását, a szocializmusról» betegsége mint most sem tarthatja meg. Az előadások a collegium disztermében lesznek.

* **Szállodák és kávéházak összehívása.** A rendőrség a szabályrendelet végrehajtása céljából összeírta a debreczeni kávéházakat és szállodákat. Az összehívás szerint van négy elsőrangú és nyolcz másodrangú szálloda; hat elsőrangú és tizenhárom másodrangú kávéház.

* **Ribillió a főtéren.** A városháza előtt kaszinó vasárnap délelőtt szokta, a szabad ég alatt tartani rendes heti gyűléseit. Csicszi Péter, még szombaton este alaposan beállított, úgy hogy délelőtt a járókelőkbe egyre-másra belekötött. A rendőröknek is ok nélkül miandefelé gorombaságot kiabált. Mikor el akarták fogni, beleveggyült a esendesen áldogalók csoportjába és segítségért kiabált. De csakhamar ráakadtak, bekisérték és kihallgatás után lezárták. Két másik ember névszerint Vincze József és Kiss Lajos földművelők is összekaptak valami csekélyesen és alaposan elagyabugyálták egymást. Mig kijózanodtak, addig hüvőre tették őket.

* **Husszállítás Törökországba.** A keleti vasutak Konstantinápolyban fekvő igazgatóságának jelentése szerint a török császári kormány rendelete folytán, a külföldről Törökországba bevinni szándékolt friss és levágott hus, hentesáru és előállott szállítmányok csakis az esetben nem tartanak vissza a török határon, ha keleti marhavész mentes helyeken kiállítás egészségügyi bizonyítvány szerint marhavészmentes helyekről származnak.

* **Nagy idők tanja.** Komlóssy Pál nagyváradi ügyvédnek halála általános részvé-

tet kellett. Mindenki csak Pali bácsinak nevezte. Egyike volt ő a 48-49-iki idők reliquiáinak. S azon idők megszentelt emléket nem is adott volna senki annyi meleg szeretettel városunkban, mint ő. Az alkotmányosság felderülte őt a rendezte sokszor nem kevés anyagi áldozattal is évről évre az augusztus 13-i, az okt. 6-iki és a Rulikovszky-gyászünnepeket. Lesz-e vajjon az ő kidölte után ismét olyan kegyeletes szív, a ki mindezekről a jövőben gondoskodik? Az elhunyt 1848-ban a vész napjaiban először nemzetőr volt, s mint ilyen Parndorf-nai ottan küzdött Tisza Kálmánal, a mit egész élete folyamán nagyon szívesen szeretett emlegetni. Később fölcsapott a rendes honvédtüzérséghez s Lahner tábornok alatt Váradon alkalmaztatott az ágyú és puszkapor gyártásnál. — A haza sorsának elbuktaival Váradon szülőföldjén nyitott ügyvédi irodát s háza, daczára annak, hogy soha meg nem nősül, központja volt a magyar vendégszeretnek. Szerették őt nem csak barátai, hanem mindenki kinek alkalmá volt jó szívét megismerni. — Részt vett közéletünk minden mozgalmában s mint városi bizottsági tag e téren is lelkiismeretesen teljesítette köteles éjét. Két szenvedélye volt, a dinnye termesztés és a honvéd ügy. A biharmegyei honvédegyeletnek hosszú éveken át titkárja volt s ezen állásáról csak a múlt évben, súlyos betegsége beállásakor mondott le.

*** Dajkaságba adott gyermekek.** A belügyminiszter egy most érkezett leiratában elrendeli a dajkaságba adott gyermekek összeírását. Debreczen város területén a rendőrség Hajdumegye területén pedig a szolgabíróóságok fogják eszközölni az összeírást. A város és megye területén mint értesülünk a dajkaságba adott gyermekek száma meghaladja az ötszázat. Bizony szomorúan illusztrálja ez a statisztika a közérköziség állapotát. A legtöbb gyermek anyja cseléd; talán mégis ideje volna már a belügyminiszter urnak gondolni ezekre az igazán elszomorító állapotokra, melyek az alsó néposztályban veszedelmes jellegű kezdenek ölni.

*** Szeged a zónaemelés ellen.** A kereskedelmi miniszternek a zónadíj szabás drágítása ügyében kiadott rendelete ellen a törvényhatóságok erősen tiltakoznak. Legutóbb Szeged város törvényhatósága határozta el, hogy fölterjesztést intéz a kereskedelmi miniszterhez, hogy a zónatarifának a szomszédos forgalomban való földemelését Szegedre kivételesen ne alkalmazza, mert a szomszédos forgalomba sorolt helyek itt nem vidéki községek, hanem majdnem mind Szeged város tanyái, a melyek a menetdíj-emelés következtében a vidékre gravitálnának és ez Szeged piacára rendkívül nagy csapás lenne és a közjóvedelmest is jelentékenyen apasztaná. — Hát Debreczen város hatósága nem emeli fel tiltakozó szavát?

Véres lakodalom. Szatmáron a napokban a városon kívüli majorban lakodalmat tartottak. Ezen történt, hogy Jódi Mihály bati lakos, midőn látta, Balog Imre meg Cs. Ferencz duhajkodni kezdenek, a vele jött bati tanítóval a lakodalomból eltávozott. Alig mentek azonban pár száz lépésre, a r. k. temetőnél elibök kerültek Balog és Csobány többedmagukkal, minden ok nélkül agyba-főbe verték Jódi Mihályt, kit a szenvedett sérülések következtében a kórházba, a tetteseket pedig a törvényszék fogházába szállították.

*** Részeges hölgyek.** Tóth Mária és Bangó Sára, a rendőrség régi ismerősei a város területéről többszörösen ki lettek tiltva. Azonban mit nekik kitalálás, eltolonczoltatás? visszatérnek újból. Nagyon szeretik Debreczen és a kerti vinkót. Néhány nyomorult soldinóval (aprópénz) vasárnap visszatértek a fentnevezett hölgyek, s a Péterfián a soldinókat szeszekben válták fel, majd kapszira (hitelbe) ivának a néppárti Nándorok egészségére. A cécéző egyre hangosabb lett, a meunyiban egy ott nyikorgó harmonika búhajós melódiáira tánczra perdültek Évának szeszélyes hangulatu leányai. Ilyen állapotban vette őket pártfogásába az udvarias rendőrség, s gondoskodott helyéről, hol mámorukat kialudhatják. Ma b'antmontagra ébredett a két katzenjammerben

szenvedő hölgy, kiket büntetésük kiállta, illetve néhány napi szives vendéglátás után eltolonczol a rendőrség.

*** Két élet pusztulása.** Pécselt a napokban kettős öngyilkosság történt, de úgy lehet, hogy gyilkosságról van esetleg szó. A napokban reggel ugyanis agyonlőve, holtan találták meg a lakásán Kovács Julia fiatal varróleányt, mellette pedig ott hevert a padlón Schmidt Ferencz pécsi vendéglős holtteste, a mely szintén golyó okozta sebből vérzett. Azt hiszik, hogy a szerencsétlenek öngyilkosságát követelt el, de az sincs kizárva, hogy Schmidt lőtte a gyón a leányt s aztán magát végezte ki.

*** Késelő napszamos.** Kiss Lajos a csipó-utca 446 sz. házában Kállay Sándort tetleg bántalmazta tegnap. Kállay kiállításaira Szegedi Lajos 58 sz. rendőr közebe lépett, de majdnem nesztére, mivel az ittas napszamos kést rántott elé. A rendőr azonban nem vesztette el lélekjelenetét, hanem rövidesen lefegyverezte a dühöngő részeget, s felkísérte a rendőrségre, hol mint közveszélyes részeget fogva tartották. Ma délelőtt hallgatták ki, s tagadja tetteit, pedig bünyel gyanánt még egy fejsze is van csatolva a késhez, melylyel a rendőrt le akarta szurni. Vallomásából kitűnt, hogy már H-Szoboszlón is, a hová való, büntetve volt ehhez hasonló cselekedetért. Akkor is részeg állapotában követte el tetteit, s tizenegy napi fogházbüntetéssel lakolt érte. Ugy látszik, hogy csak részeg állapotában fogja el a virtuskodás, melynek most keserves vége lesz, amennyiben ügyét a rendőrség áttette a kir. ügyészhez.

*** Verekedő testvérek.** Nagy József és Nagy Gábor nagyon jó testvérek, együtt laknak és közös háztartást vezetnek. Tegnap a vasárnapi munkaszünetes hangulat átragadt a derék testvére is, s szóváltasha elegyedtek a velük egy házában lakó Zemplényi Árpáddal. Az analmas hangulatot nemsokára szapora beszéd váltotta fel, melybe pof, csattogások és porlásokhoz hasonló zaj vegyült. A poffokat Zemplényi kapta, a porolás is az ő ünneplő nadrágjában történt, azon puffogtak a két testvér ütéseit, melyeket hatalmas füttykösökkel mértek a szomszéd lakójukra, ki a történeti hüség kedvéért ordítva vala, mint a sakál. A ház népe rendőrért szaladt, s nemsokára meg is jelent a rendnek tapintatos őre, s ki szabadította Zemplényit a két testvér karmai közül. A verekedő Nagy testvérek pedig a kir. törvényszék előtt számolnak a vasárnapi mulatásáért.

*** Elszökött a gazdájától.** Tóth Marcsa nagyon megbecsülte magát az utóbbi időkben, de a multja annál viharosabb. 14 esztendő korában már fiatal emberrel szökött el a falujából, Bogárdról, de a nyomorúság csakhamar visszakergette. — Valami nagyobb lopásban is részes volt, de pár hónapi fegyház leülése után ettől is megszabadult. Három hónappal ezelőtt Debreczenbe jött és szolgálatba állott. A gazdája meg volt vele elégedve, csak az nem tetszett neki, hogy nagyon gyakran adott soiré-kat. Mikor kérdőre vonta az iránt, hogy hol veszi a pénzt az estélyehez, nem tudta magát igazolni, hanem azzal az ürügygyel, hogy a kapuba kimegy, elhagyta a házat. Rögtön helyszíni szemlet tartottak, amelyn több apró tárgynak gyászos elveszése tudódott ki. Körözés végett feljelentették a rendőrségnél. Vasárnap este a honvéd gyalogsági laktanya korcsmajában, ahol nyolcz közbizvitéz tartságában mulatott, elfogták. — A gazdájától lopott tárgyaknak eladási árából még 3 frt 51 krt találtak nála. — Mindent töredelmesen bevallott. Vizsgálati fogságba helyezték.

*** Nyugdíjas-czigányok.** A fejlődőkor czimbetegségeiben jövő evre, ha isten is úgy akarja, újabb speczies fog felmerülni a nyugdíjaztított czigány. A muzsikások szövetekezete állítja ki majd oklevelét, az adja ki az obszót s a népdal interpretálójá, ha harmincz évig huzta a lassut, meg a gyorsat, leteheti a vonot s csöndes penziót élvezhet. A nyugdíj kérdését most vetette fel a czigányok szövetekezete, a mely enyhíteni óhat a vén követkésesü sorsán. A nyútt vonóból hat nem lesz bot

s a czigány nem kénytelen a kérdésen töprengeni többé ki tudja meddig húzhatom, mert csak harmincz évig kell húznia. A muzsikások különben már többször próbálták az egyesülést, de már az alakuló gyűlés összehívásán összekapáltak és így tervök az első lépés előtt dugába dőlt. Most ismét megindult a mozgalom közöttük egy nyugdíjintézet létesítésére s mivel a mozgalom élén nem czigányok állanak, valószínű, hogy közelebb jutnak a célhoz, mint az eddigi rövid, elhamarkodott kezdeményekkel. Az intézet felállítását ezen evre tervezik, mikor a tárgyban országos czigány-zenészyűlést is tartanak. A nyugdíjügygel kapcsolatosan különben érdekes újítás is várható. Eddig is kedvelt dolog volt a katonaságnál és a magasállású államtisztviselőknél, hogy azoknak, akik a szolgálatban bankot löttek, nyugdíjaztatásukat kézbesítették, e rendszert bizonyonyal a czigányra is kiterjesztetik s a moréknak ezentul ugyancsak vigyázni kell a házánál, nehogy giksztet adjanak, mert különben menthetetlenül nyakukba szakad a saját kérelmére való nyugdíjaztatás. Mint halljuk, a debreczeniek is komolyan gondolkodznak a dolog felett, talán lesz is valami a megindult mozgalomból. Talán az idei farsang végén tartandó czigánybált a nyugdíjalap javára rendezik.

Elszaporodott farkasok. A szolyvai járásban a farkasok annyira elszaporodtak, hogy minduntalan veszélyeztetik a személybiztonságot az országutakon. A napokban dr. Tittel Imre járási orvos majdnem áldozatává lett a veszedelmes vadaknak. Mikor ugyanis hivatalos körutjából hazafelé ment, tizenhét daraból álló farkas-csapat támadta meg. Az orvosnál nem volt puska, a kocsnál nem volt egyéb fegyver az ostornál. Kiabálni, jajveszéklni, sikoltozni kezdtek tehát s ezzel sikerült elriasztani az ehes fenevadakat.

Táviratok.

Országgyűlés.

(Távirati tudósításunk)

Budapest február 3.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Josipovich Géza, Hévizy, János, Schober Ernő.

A kormány részéről jelen vannak Bánffy Perczel, Dániel és Fehérváry miniszterek.

Ülés kezdete délelőtt tíz órakor.

A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Szilágyi elnök bejelentette hogy Bornemissza Ádám a hegyközségek alakítására nevezett ki. Részére a kért egy évi szabadságot megadják.

A színházi tételnél Szász Károly és Pázmándy Dénes a kolozsvári nemzeti színház államosítását sürgették, — továbbá Pázmándy a vidéki színészet mizériáit fejtegette, — s végül határozati javaslatot nyújtott be arról, hogy a kormány készítsen törvény javaslatot a kolozsvári nemzeti színház államosításáról, s a költségeket a jövő esztendői budgetbe vegye fel.

Perczel Dezső belügyminiszter a határozati javaslatot elfogadta, mire a képviselőház úgy a tételt mint a javaslatot elfogadja.

Közegészségügyi tételnél Papp Elek, Thaly Kálmán, Sima Ferencz és még többen felszólaltak s mindnyájan a tétel mellett nyilatkoztak.

Széchenyi-banket.

Budapest, febr. 2. A nemzeti kaszinó vasárnap este tartotta meg a szokásos Széchenyi-bankettjét. — A szokásos felköszöntőt Vay Béla báró mondotta, Zichy Jenő gróf Batumból sürgönyözött és üdvözölte a nemzeti kaszinót. A banketten kitűnő hangulat uralkodott a késő éjjeli órákig.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.
Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a kereskedelmi palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:
Hétfőn) 11-12 óráig.
Csütörtökön)
Keddén)
Szerdán) 9-11 óráig.
Pénteken)
Szombaton)

Délután:
Minden hétköznap 2-5 óráig.
Vasárnap délelőtt 9-12 óráig.

Február 7. Felolvasás a Csokonai-körben d. e. 6 órákor.

Február 8. A verekeszti egyesület debreczeni fiókjának bálja az Arany-Bika szálló disztermében.

Február 9. A fodrász segédek bálja a Koronában.

Február 15. A függetlenségi és 48-as párt bálja a „Korona” — disztermében.

Február 15. A jogász és tisztviselőkör táncvigalma a Bikában.

Február 18. Az ág. ev. filléregylet theaestélye a Bikában.

Március 31. Debreczen város bálja a Bikában.

Sz. Dávid Istvánnál zene-estély: Vasárnap Veres Tóni, kedden Rácz Károly és pénteken Magyar Testvérek

Törvénytörvények.

Buzát lopott. Bálint Nagy Sándorné Sívágó Julianna elment a li-dorogi két gőzmalomba és onnan 2 zsák buzát, mintegy 5 frt értékben ellopott. A nyomor kergette e tette, mert gyermekeinek nem volt befutó falatja. A kir. tisztek az enyhítő körülmények tekintetbe vételével 3 napi fogházra, 5 frt pénzbüntetésre esetleg további egy napi fogházra, 80 kr eljárási és a rabtartási költségek megfizetésére ítélte. Ugy a vádlott, mint a kir. ügyész az ítéletben megnyugodtak.

Mulatságok.

Gazdász-bál.

Sokáig emlékezetes estét szerzett a gazdász ifjúság szombat esti báljával Debreczen szép asszonyainak és bájos leányainak.

A leendő ispánok és gazdatisztek Magyar Testvérek zenéje mellett kitűnően mulattak és jártak a souper-esztergályon.

Nem nagy számu, de élte közönség jelent meg a gazdászok bálján, s köztük nem hiányoztak a vidéki leányok virágai sem.

Az erkölcsileg kitűnően sikerült bálnak csak a kora reggeli órák vetek véget.

A jelen voltak közül tudósítónknak a következő neveket sikerült feljegyezni:

A s s z o n y o k: Laszgalner Károlyné, Ericz Ernőné, Jankovics Sándorné, özv. Harsányi Sándorné, Rotschnek Emilné, özv. Vimmer Józsefné, Szabó Sománé, Kerpely Kármáné, Sporzon Pálné, Miskolczy Jenőné, Weisz Gyuláné, Balogh Imréné, Dr. Jóna Andrasné Nyiregyháza, Miklósi Gyuláné, Steinacker Sándorné, Szücs Mihályné, Békessy Lászlóné, Bekény Péterné, Budaházy Miklósné, Görgey Vinczéné, Kölcsey Sándorné, Végh Gyuláné, Király Ferenczné, Naszády Ivánné, Szikszay Lajosné, Juhász Józsefné, Öreg Jánosné, Klobusiczky Józsefné, Kiss Beláné, Nagy-Károly, Szücs Gézáné, Losonczy Álmosné Unger Gusztávné, Mayer Ferenczné, Antal szadokné, Széll Farkasné, Steinfeld Antalné, Butykay Menyhértné, Szentpáli Béné, Kölcsey Sándorné stb.

L e a n y o k: Szél Marianne, Laszgalner nővérek, Ericz nővérek, Jankovics Elza, Harsányi Emma, Rotschnek Róza, Wimmer nővérek, Miskolczy Etelka, Fényes Sarolta, Weisz

Mária, Lestyán Irma (Székelyhid), Jóna Andrea (Nyiregyháza), Miklóssy Irma, Steinacker Viola, Schnull Elza, Szücs Viola, Békessy Berta, Gerébny Mariska, Ujfalu Matild és Malvin, Kölcsey Hedvig, Rásó Mariska (Kassa), Draveczy Bella (Gálos Petri), Faragó Margit, Bekény Juliska, Görgey Ferike, Nagy Ilonka (Szatmár), Király Ilona, Kovássy Erzsike (Ebes), Szikszay Irén, Juhász Izabella, Juhász Iluska, Öreg Ilonka, Draveczy Lila (Székelyhid), Tóbi Róza és Pepike, Tóth Bella (Félegyháza), Losonczy Margit, Unger Margit és Lujza, Elek Anna, Mayer Olga, Antal Margit és Böske, Butykay Ida, Holicsér Emma, Basó Ilonka stb. A négyeseket 80 pár táncolta.

Iparos-kör bálja.

Vasárnap este tartotta meg a debreczeni iparos-kör, a bika-szálloda disztermében, ez idei bálját. A fényesen kivilágított teremben csakugy nyüzsgtek Debreczennek szebbnél-szebb lányai és asszonyai. A hullámzó párok, kedélyes beszélgetésbe merülve, az egész nagytermet betöltötték ugyanarra, hogy mikor felállottak az első négyeshez, melyben 160 pár táncolt, a közönség fele helyszüke miatt kiszorult a teremből. A bál minden tekintetben várakozás felett sikerült, ami az ügyes rendezés érdeme. A nők díszes táncrundeket kaptak és ami fő sok táncost is. A névsort nagynehezen a következőkben sikerült összeállítani. (A névsorból véletlenül kimaradt hölgyektől előre is bocsánatot kérünk, mert olyan ember-tömegben bizony lehetetlenség teljesen megbízható névsort összeállítaniunk. Jelen voltak:

A s s z o n y o k: Karakas Józsefné, Czérek Károlyné, Furman Lajosné, Kun Sándorné, Szabó Gyuláné, Szekeres Andrasné, Kozma Jánosné, Dékányi Istvánné, Kállai Istvánné, Debreczeni Ferenczné, Szücs Józsefné, Furman Gézáné, Danisoczy Györgyné, Molnár Józsefné, Hermeliné, Balázs Jánosné, Biczó Gyuláné, Horvath Jánosné, Tóth Györgyné, Katona Mihályné, Szabó Józsefné, Kelemen Józsefné, Szendrey Istvánné, Nagy Lajosné, Róza Abertné, Kovács Sándorné, Varga Lajosné, Naday Rezsőné, Küllös Imréné, Ormós Károlyné, Balogh Mihályné, Erdős Beláné, Pircsy Károlyné, Szabó Gaborné, Surina Mihályné, Molnár Ambrusné, Reichlerné, Szabó Lajosné, Nagy Józsefné, Katiczky Józsefné, Katona Antalné, Ács Imréné, Nagy Józsefné, Csikes Ferenczné, Meubauer Jánosné, Radeckzy Józsefné, Bánóczy Alajosné, Tóth Gyuláné, Riesz Henrikné, Kormos Mihályné, Hager Jánosné, Sari Mihályné, Gall Józsefné, Möricz Bertalané, Novákné, Kecskes Sándorné, Weisz Sándorné, Törő Imréné, Horvat Andrasné, Konez Sándorné, Atzél Józsefné, Lám Sándorné, Fényes Györgyné, Porczios Jánosné, stb.

L e a n y o k: Karakas Irma, Czérek Erzsike, Kun Juliska, Széchy Juliska, Szabó Iluska, Imre Emilia, Szekeres Erzsike és Róza, Nagy Róza, Király Erzsike, Molnár Juliska és Mariska, Müller Erzsike, Örsy Róza, Albert Róza, Csinovitz Róza, Szigethy Juliska, Kállai Mariska, Telki Erzsike, Debreczeni Erzsike, Balázs Erzsike, Szücs Róza, Szabó Róza, Katona Julia, Katona Erzsike, Tóth Etelka, Csonki Emila, Főrizs Katalin, Gyarmathy Róza, Kiss Margit, Kiss Juliska, Szendrey Juliska, Kelemen Juliska, Salánky Róza, Fehér Róza, Békessy Juliska, Békessy Zuzsika, Szendrey Erzsike, Nagy Róza, Rozin Erzsike, Rizsek Mariska, Küllös Zsuzsika, Fridvalszky Gizella, Szabó Anna, Ormós Erzsike, Surina Gizella, Nagy Erzsike, Nagy Mariska, Korpási nővérek, Szabó Juliska, Katiczky Emma, Katona nővérek, Debreczeni Erzsike, Ács Emma, Nagy Gizella, Lörcincz Anna, Csikes nővérek, Cseresznyés Mariska, Menzel Papi, Lehoczky Mariska, Neubauer Ilona, Radeckzy nővérek, Diószegi Mariska, Lutezanszky Gizella, Viola Irén, Kormos Emma, Sőri nővérek, Novák Margit, Törő Károlyné, Konez Irma, Aczél Mariska stb. — Xotabiltásaink közül ott láttuk: gr. Dégenfeld József főispánt, Szabó Kalmánt, a ker. és iparkamara elnökét, dr. Király Ferenc országgyűlési képviselőt. A kitűnően sikerült, otthonias jellegű mulatság, a melyen a megjelentek kivétel nélkül jól találták magukat, a legjobb hangulatban hajnal felé ért véget.

Huszár-esiny.

(Rajz az 1848-49-iki szabadságharczából.)

Az ég csillagos órája éjfél felé mutatott, midőn a korom sötétségben őrájára indultunk. Hozzá voltunk mi már ehhez szokva egészen beletaláltuk mi már magukat abba, hogy a nappali folytonos talponlét után, az éjjeli nyugalom helyett, szolgálóban legyünk. Az ilyen szolgálatot rendesen szórakozással, mulatsággal használtuk fel. Nem egyszer lár-máztuk fel nyugadalmas álmából az ellenséges tábor egy-egy őrszem felőlével, vagy pedig észrevétlenül magukat, puskájának el-sűrésére kényszerítettük. A zürzavar meglör-téntével megszöknünk rendesen sikerült s ha-junk soha sem esett. De kivált a huszárok voltak ebben a mesterek. A vakmerő fiuk behatoltak egész a táborba, az előcsapatokig, és olyan nagy fölforgatást csináltak, mintha egy egész hadsereg tett volna éjjeli támadást. A riadalom és az ide-oda kapkodás közepette elszellelnők nekik is mindig sikerült. Ha üzőbe vették őket, vagy jobban tudtak futni, vagy pedig olyan utat választottak, amit már jó előre kisütöttek hogy az üldözőknek kárára legyen. Mert ezek nem tudhatták, hogy hol szeghetik a nyakukat valamely árakban, vagy más uton-módon felállított észrevéhetetlen tor-laszban, mit a sötétben nem láthattak.

Most is, hogy már jó távol elhagytuk táborunkat, amint a zörgő falevelekkel befödött gyalog uton kifordultunk a komáromi útra, egy huszár őráját sötét körvonalait láttuk felénk közeledni. Ismertük mi már a lovon ülők magartásukról is, talán még behunyt szem-mel meg tudták volna különböztetni őket az ellenséges lovasoktól. Ők épp ilyen jól ismertek minket. Így tehát egészen csendesen közeled-tünk egymáshoz. Midőn szemtől-szembe álltunk már velek, megálltunk és kezét szorítottunk. Majd beszélgetni kezdtünk közömbös dolgok-ról, miközben nagyokat huztuk egymás pálm-kás butykosából. Amint így néhány perczet el-töltöttünk, az egyik kemény gyerek azt mondja:

— Tudjátok mit fiuk, a német sőgőrék-nél olyan jól alszanak, hogy szinte hallom a hortyogásukat. Menjünk és ilyészünk rájuk.

Derülten fogadtuk ezt az indítványt és elindultunk avval a szándékkal, hogy csak-ugyan felverjük őket mélyeséges álmukból. Mi az országot mellett a fak között mentünk, a huszárok pedig az út közepén.

A mint a völgyserű mélyedésben észre-vettük a sötétben gunnyasztó első őrszemet, megálltunk és tanakodni kezdtünk. Abban ál-lapodtunk meg, hogy a huszárok lemennek meg-ijeszteni őket, a mi után biztosan üzőbe fog-ják őket venni. Mi még addig két felől a cser-jék mögött meghuzzuk magunkat, és majd az üldözők közzé durrantunk, ha erre jönnek.

Amint elhangzottak a lovak léptei a csend-ben, mi már rendben voltunk jól töltött pus-kákkal. Nem sok idő telt el így, mert egy-szerre oly nagy doberpes, tromb-harsogás verte fel az éjbe beleüledett némaságot, — mintha egy-egy ellenséges tábor kelne elkesz-redett harcra. Nemsokára pedig felhangzott az uton a közeledők lödöbögése. Eszevesztettá vágtatással jöttek a huszárok felénk, nyomuk-b, pedig mintegy 60 főből álló dragonyos csapat-levegőbe emelt kardokkal.

— Na fiuk itt vagyunk!

Mi szépen elhagytuk vonulni őket és mi-dőn a dragonyosok értek hozzánk, az egyik oldal közéjük tüzelt. Egy pillanat alatt meg-állak, megijedve attól, hogy ellenség kezébe kerültek. Ekkor rájuk tüzeltünk a másik ol-dalról is. Egy paripa és kettő közülük lezu-hant. De már erre megfordultak és löhatalba vágtattak vsszafelé. Ennek megtörténtével a huszárok rögtön visszatértek.

— No, de most már hamar ide! — kiál-tottak reánk, — és mindegyik huszár egyet-egyet huzzott fel maga mellé a lóra.

A nyolcz paripa a tizenhat emberrel sze-rencsésen elmenekült az éjszakában, minden baj nélkül értünk vissza táborunk környékére.

S. S.

CSARNOK.

A királyi tanácsosék.

— Regény. — 26.

Irta: **Vértessy Arnold.**

(Folytatás)

— Ön itt lát egy kétségbeesett anyát. Gyermekeim jövője tönkre téve, az egész világ előtt nyilvánosan kompromittálva. Ön erkölcsileg megölt bennünket.

Ágasházy Miklós idegesen rángatja az ő szőke kis hajuszát. Ugy rémlik neki, hogy ez csakugyan valami csunya história s olyan perfekt gentlemannak, a ki kényes lovagiaságára, talán csorbát is ejt a renoméjára.

Nem tudja, hogy mit csináljon. Hümm, ha pénzzel lehetne kiegyenlíteni ez a do'got? Ha valami egyszerű polgárcsalád volna? De uri család s azt a leányt egy időben komolyan nőül is akarta venni. És izé... hogy is mondja? ugyszólván még most is.

Persze, hogy még most is. Soha nem talál még ilyen igazán kedvére való leányt és ámbár neki olyan kellett volna, a kivel pénzt kap, nem tudja, mi történt volna, ha Sarolta vár reé. Mert hogy is mondja csak... izé... ugyszólván neki is van szive. És ha lehetne valamiképp...

Ő nagysága meglágyul erre s megmutatja a módot, hogyan lehet:

— A becsület csak egy utat hagyott fenn, uram. A női, a kit kompromittált, a lovagias férfi feleségül veszi.

— De a férje, kérem...
— Nincs férje. Ez olyan házasság, a mit a jogászok matrimonium non consummatumnak neveznek. Minden perczen fölbontható. A leány el sem ment a szülői házból, ott van most is.

Ágasházy Miklós fejében rettenetes zür-zavar támad. A becsület, a lovagiaság, a leány, a ki még nem asszony, az asszony, a ki még leány, a kamarás kules, mely, nem tudja, hogy őszefér-e a dolog illeten elintézésével. Csak ideje volna megkérdezni a dolog felől a nemzeti kaszinó egy pár magnás tagjának a véleményét.

Emlékszik, hogy Hidegkúthy Felix báró szintén elvett egy asszonyt, a kit kompromittált, valami ügyvédnél. Romhányi János gróf is ugy házasodott. De azért mégis jó lenne, kikérni a nemzeti kaszinó tagjainak véleményét, csak egy általánosságban, elvileg.

Ez a rettenetes asszony azonban nem enged rá időt. Nyilatkozója kell.

— S ettől a nyilatkozattól függ a Sarolta élete.

Ágasházy szorong, hebeg.
Ő nagysága fenyegetve folytatja:
— Mikor erre a szokatlan lépésre szántam el magamat, hogy önhöz jöttem, az utol ó deszkaszalatt rugtam meg ebben a hajótörésben, mely elnyeléssel fenyegeti becsületünket és életünket. — Innen az ut csak a temetőbe vezet.

— De kérem, kérem.
— Ne székítsen félbe. Világos határozott feleletet akarok, semmi kitérőt. Mondja ki, szabadon.

No hiszen szépen kimondhatja szabadon. Mikor remegnie kell, hogy ez az asszony itt lövi agyon magát a szobájában vagy valamelyik zsebéből kihuz egy üveg cyankalit s egy hajtásra kiissza.

Aztán Sarolta. A milyen elszánt és büszke, hát az is.

Itt igazán nincs mit habozni, késlekedni ilyen derék férfinak, aki mintaképe egész vármegyében a lovagiaságnak. — Aztán végre a leány szép, neki tetszik, a Hajnóczy család igen jó nemes család.

— Nagyságos asszonyom, van szerencsem megkérni a Sarolta kisasszony kezét.

(Folyt köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	7.01—7.02
Uj buza őszre 1896.	7.19—21
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.48—50
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.04—06.
Uj tengeri május—jun.-ra	4.37—38.

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	7.46—48
Tavaszi » márcz.—ápr.-re	7.27—29
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.60—61
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.41—43
Tengeri máj-jun.-ra	4.74—76
Pista, molnár inas	ifj. Németh J.
Csavargó	Sándor D.
Durákné, koldusnő	Lubrinicz J.
Eti, koldusleány	Borc-ai E.
Történi: Nógrádmegyében. Idő: jelenkor. —	
1—2 felvonás közt 2 havi 2—3 felvonás közt	
2 heti időköz.	

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet 102. Páros bérlet 102.

Kedden, 1896 Február hó 4 én:

Csárli nénye.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Brandon Thomas. Fordította Fáy J. Béla. (Rendező: Krémer)

Személyek:

Sir Francis Chesney, volt indiai ezredes	Sándor E.
Stephen Spittique, oxfordi ügyvéd	Nyilassi,
Jack Chesney,	Tapolczay,
Csárli Wykeham,	Szathmári,
Lord Frank Babberley,	Rózsahegyí,
Brassatte, öreg szolga	Vank.
Donna Lucia D' Alvadores, a Csárli nénye	Luhrinicz I.
Annie, Spittique unokahuga	Cserni B.
Kitty, Spittique gyámleánya	Bogyó I.
Ella, árva	Bajnóczy V.

Történi: az I. felvonás Jack Chesney lakásán, a II. felvonás az egyetemi sétány egyik zugában, a III. felvonás Spittique kerti pavilonjában. Idő jelenkor.

VASUTI MENETREND.

1895. október hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul:

Budapest-felé	gyorsvonat reggel	8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé	délután	12 ó. 36 p.
	este	10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé ¹⁾	délután	3 ó. 48 p.
	minden kedden déli	12 ó.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 ó. 15 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 ó. — p.
	éjjel	3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel	5 ó. 15 p.
Miskolcz—Kassa felé ²⁾	reggel	8 ó. 25 p.
Miskolcz—Kassa felé ²⁾	este	8 ó. 05 p.
Szerencs—S.-A.-U.—Kassa felé d. u.		4 ó. 02 p.
H.-Bössörmény-B.-Szt.-M. felé máv-ról reggel		5 ó. 48 p.
	vásártérről	6 ó. 04 p.
	máv-ról	délután 3 ó. 57 p.
	vásártérről	4 ó. 10 p.
F.-Abony felé máv-ról reggel		5 ó. 00 p.
	vásártérről	5 ó. 13 p.
Ohat—Kócs—Polgár felé máv-ról d. e.		4 ó. 12 p.
	vásártérről d. u.	4 ó. 22 p.
Derecske—Nagy-Léta felé 8 ó. r. 35 p. és d. u. 4 ó. 17 p.		

¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat. ²⁾ Közvetlen kocsik Miskolczon át Budapestre.

Budapestről—Debreczenbe indul:

a d. u. 3 ó. 47 p.-kor érk. személy v. reggel	9 ó. 40 p.
az este 7 ó. 09 p. érk. Gyors-vonat d. u.	2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 p. » Személy-vonat este	7 ó. 05 p.
» 2 ó. 40 » » sz. v. (Püspökladányig 9 ó. 15 p. gy. v. átszállással) este	

Budapestre érkezik:

a reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v. délután	1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 » » sz. v. este	8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 » » reggel	5 ó. 45 p.

Debreczenre érkezik:

Budapest-Nagyvárad felől	délután	3 ó. 47 p.
	gyorsvonat este	7 ó. 09 p.
	éjjel	7 ó. 41 p.
N.-Várad-P.-Ladány »	reggel	2 ó. 40 p.
Gsak P.-Ladánytól	reggel	4 ó. 55 p.
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel	7 ó. 10 p.
	délután	12 ó. 16 p.
	este	10 ó. 16 p.
Csak Szatmárról	este	7 ó. 45 p.
Kassa-Miskolcz felől ¹⁾	reggel	8 ó. 07 p.
Kassa-S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől	este	7 ó. 40 p.
B.-Sz.-M.—H.-Bössör. felől vásártérré reggel		8 ó. 09 p.
	máv-ra	9 ó. 17 p.
	vásártérré	este 6 ó. 35 p.
	máv-ra	este 6 ó. 41 p.
F.-Abony felől vásártérré délután		5 ó. 21 p.
Füzes-Abony felől r. felől vásás		5 ó. 30 p.
	m. á. v.-hoz	5 ó. 30 p.
Ohat—Kócs—Polgár	vásártérré reggel	7 ó. 50 p.
	m. á. v.-hoz	3 ó. 18 p.
Derecske—Nagy-Léta felől r. 7 ó. 25 p. d. u. 3 ó. 18 p.		

¹⁾ Közvetlen kocsik Bp-ről Miskolczon át.

Egy csomag élesztő 24 kr. ismételadónak 20% engedmény.

Figyelmeztetés.

A t. cz. háziasszonyok b. figyelmét ezennel van szerencsém a Berger-féle **élesztőre** felhívni, melynek gyártmánya, a helybeli piaczen már évek óta egyedül általam árusítottatik, ugyanitt nálam beszerezhető kitűnő minőségű **pitlélt rozsliszt kenyérnek**, továbbá valódi **István-gözmalmi buza-liszt**, finom **Jamaica és Cuba-rum**, legfinomabb **pecco és mandarin-tea**, **Görzi maroni**, nagyszemű boszn. **szilva, szilvaiz** (lekvár) és vékony haju **dió, tisztított mazsola** és válogatott **mandula**, ugy egyéb friss és jó minőségű **fűszer-árúk** a legutányosabb áron

KOHN LAJOS

Nagy-Hatvan-utca 1099., Mayer Ferencz-féle ház.

Egy csomag élesztő 24 kr., ismét eladónak 20% engedmény.

Egy csomag élesztő 24 kr., ismét eladónak 20% engedmény.

Egy csomag élesztő 24 kr., ismét eladónak 20% engedmény.

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt
65 krig méterenként — valamint fekete, fehér,
színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65
krig méterenként sima, esikós, koczkázott, min-
tázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különbö-
ző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t.
a megrendelt áru postabér és vámmentesen a
hához szállítva mintákat posta fordultával
küld: Henneberg G. (es. és kir. udvari szál-
lító) selyemgyára Zürichben. Svájcba cím-
zett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros
bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt meg-
rendelések pontosan eszközöltenek. (6)

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

N.-hatvan-utcai 1096. számú házuokban

műhelyeknek

vagy

raktárnak

alkalmas helyisgek

1896. május 1-től

kiadók.

Értekezhetni:

Stern József és testvére

tulajdonosoknál.

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

**Mária-
zell**
**Gyomor-
cseppek**

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerész **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A Máriazell gyomor-cseppek valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Göttl Nándor, Tóth Béla, Mihalovits István, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamassy és Balazs gyógyszerészeknél, Diószegen Vaday Ignác, Érmihályfalván Mátray István, Hadhazson Farkas Ödön, Kabán Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Mindenféle
ipar, kereskedelmi, gazdasági, ügyvédi
és egyéb

üzleti könyvek

fél, egész vászon, bőrposztó vagy félbörkötésben
megrendelhetők

Hoffmann és Társa

könyvnyomdájában

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Szálloda átvétel.

B cses tudomására hozom a n. é. közönségnek, barátaimnak és m. l. vendégeimnek, hogy az általam eddig birt

Telegdi-szállodát

a mai napon **Dobó Sándor** urnak, mint üzletvezetőnek átadtam. A szálloda továbbra is nevem alatt fog vezetetni.

Midőn az eddig irántam tanúsított bizalomért s szíves pártfogásáért köszönetet mondok, kérem azt utódommal szemben is fentartani.

Teljes tisztelettel

Gorovi Adolf,

szállodás.

Telegdi-szálloda.

A fenti nyilatkozat kapcsában van szerencsém a n. é. közönséggel, barátaimmal és m. l. jóakaróimmal tudatni, hogy a mai naptól a **Gorovy Adolf** ur **Telegdi-szállodáját** mint üzletvezető átvettem, azt személyesen tovább vezetem és igyekeznem fogok a m. t. vendégek megelégedését

legjobb kávéházi itatok, kitünő borok

(Gorovy ur hírneves pinczéjéből) figyelmes és pontos kiszolgálása által legnagyobb mértékben kiérdemelni. 1896. február 15-től kezdve elfogadok

étkezésre havi abonnomákai

jutányos árszámítás mellett bentékezésre, vagy hához kihordásra.

Szálloda megnyitás:

Kedden, február 4-én

VERES TÓNI zenekara közreműködésével

Számos látogatást kér, tisztelettel

DOBÓ SÁNDOR,

üzletvezető.